

TORONTÁI

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Bečkeri, Obilityeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D	

Holnap!

Dr. Várady Imre nevével indul holnap a döntő küzdelembe a felsőbánsági kerület magyar választókörzönsege. Dicsőbb, tisztább neve nincs a jugoszláviai magyarságnak. Dr. Várady Imrét tiszteli, becsüli ennek a kerületnek minden polgára fajra, felekezetre és osztályra való tekintet nélkül. Kristálytisza multja ismeretes mindenki előtt. Évtizedes közéleti szereplése során megszólván minden polgár tette kész, őszinte barátjának bizonyult, aki e hosszú időn át részt vett minden felebarátja gondjában, bánatában és

örömeiben. Ezért fordul feléje a holnapi napon ezrek szeretete és ezrek bizalma. A hetedik urna győzelme Bečkeri város legjobb fiának a győzelmét jelenti. Az ő kezébe tesszük le politikai sorsunkat abban a tudatban, hogy ez a bizalom csakugyan a lelkek mélyéből fakad és hogy ezzel tisztalelkű, nemes szándéku, valamennyiünkért dolgozó, igaz férfit köszoruzunk meg. Önmagát tiszteli meg, aki a holnapi napon a hetes számú urnába adja le a szavazatát.

Szeptember 11.

A nagy harci készülődéssel folyó, szép szóval, ígéretekkel és cselszövésselel a végsőkig fokozott választási hadjárat a mai nappal befejezést nyer. És holnap az ország népe megindul az urnák elé, hogy megnyilvánítsa akaratát és ezzel irányt szabjon az ország jövőbeli politikájának.

A Vajdaság magyar népe számára a holnapi nap, ugye lehet, sorsdöntő jelentőségű lesz. Holnap kell a magyarságnak politikai érettségéről tanuságot tennie, holnap kell ország-világ előtt bebizonyítania, hogy a százféle ígért, csábítás és választási cselvetés utvesztőjében nem vesztette el józan ítélőképességét, lelkét nem fogták meg a hamis jelszavak, látását el nem homályosította a hirtelen támadt, de gyorsan el is múló megbecsülés sisertergő görög tüze.

Akit egy percre talán meg is tántorított a sok üres szóbeszéd: pillanatnyira elveszített lelki egyensúlyát újra megtalálja, ha csak arra gondol, hogy őt az isten magyarnak teremtette, akinek egyedül magyar testvérei mellett van a helye. Nem lehet az, hogy amikor a magyar nép legjobbjai az ő üdvéért, az ő szebb jövőjéért ragadnak zászlót, ők hűtlenül, megrészgélve soha nem teljesedő ígéretekkel, cserben hagyják a magasan lobogó zászlót.

Kell-e sok érvelés, kell-e sok meggyőző szó annak a megértésére, hogy senki jobban nem hordhatja szívében a magyar szegénység ügyét, mint vér az ő véréből, hus az ő húsából? Ki másnak fájna inkább a magyar lelket égető panasz, mint az érte élő, érte gyötrődő, dicsőséges magyar vezérnek?

A mi vezérünk: Dr. Várady Imre. Tiszteltebb, becsültebb név, alig van az országban. Nemzetiségre való tekintet nélkül benne látják nemcsak a magyar kisebbség szebb jövőjének beteljesedését, hanem az egész közélet és benne minden polgár igazának nemes lelkületű, farradhatatlan harcosát. Övé a polgárok ezreinek bizalma, mert egész multjával, sok-sok felejtethetlen tettel, a politikai vezért diszító minden nemes erényével méltán rászolgált erre a bizalomra.

Az ő politikai tapintatának, bölcs vezéri képességeinek köszönhető, hogy a Felsőbánsági magyar népe a kormányon lévő radikális-párt felbecsülhetetlen barátságával meg-

erősödvé, reményteljes szívvél nézhet az eljövendő szebb napok elé. Dr. Nincsiy Momcsiló, az európai nevű nagy államférfi, nem egyszer adta tanujelét a magyarság iránti meleg rokonszenvének és ahol ez a két név indul harcba a mi ügyünkért, ott habozásnak, ingadozásnak helye nem lehet.

A holnapi napon győzelemre kell juttatni a mi zászlónkat!

A holnapi napon büszkén, önére-tesen egyedül a lelkiismeret tanácsára hallgatva, mindenkinek teljesítenie kell kötelességét ott, ahol a mi sorsunk dől el.

Jöjjetek mindannyian! Dobjátok be a 7-ik számú urnába a szavazógolyót!

Hadd legyen szószólója, pártolója, igaz harcosa a lelkünk sok gondjának, a szívünk sok óhajának!

A választások állami bizottsága utolsó ülése a választás előtt.

Beograd, szept. 10.

A választások előkészítésével foglalkozó állami bizottság tegnap délelőtt tartotta a választások előtti utolsó ülését, amelyen elintézték az utolsó folyó ügyeket. Megválasztottak még néhány választási elnököt azokra a helyekre, ahol azok időközben leköszöntek. A bizottság következő ülése már csak a választások után lesz, amikor beérkezik a teljes választási anyag az egyes kerületekből.

TÖZSDE

Szeptember 9.

100 dinár ma

Budapestben 10.02 pengő.
Zürichben 9.13 sv. frank.
Berlinben 7.39 ar. márka.
Bécsben 12.50 silling.
Triesztben 32.20 lira.
Prágában 59.— cseh kor.
Bukarestben 300.— leu.
Értékpapírok. Magyar Hitel 91,
Olasz bank 70, Pesti Hazai 246,
Ganz-Danubius 206, Ganz-Villamos
184, Nasici 179, Délcukor 127.50.

Döntés előtt.

Irta dr. Várady Imre.

Vasárnap, a döntés napja. Vasárnap kell magyarságunknak is titkos szavazás után nyílt választ adnia arra: kívánja-e, hogy a többiek mellett végre a magyar kisebbségnek is legyen parlamenti képviselése, kívánja-e, hogy e képviselése itteni számarányának körülbelül megfelelő legyen, hogy az ő szavát is meghallják, az ő jogos igényeit is mérlegeljék s egyáltalán kívánja-e, hogy államunkban a magyarság is lélekszámának és kulturájának megfelelő közéleti és politikai tényező legyen? E kérdésekre válaszol szeptember 11-ike. Ezért kötelessége minden magyarnak, aki szavazati joggal bír, az urnához járulni s ott szavazatát érvényesíteni.

Alig van állam, amelyben nemcsak minden közügybe, de a magánélet minden megnyilvánulásába is annyira beszövdök a politika, mint a mi királyságunkban. Ezért oly nehéz a helyzetünk és oly fontosak a feladataink. Ezért hárul oly nagy felelősség terhe minden egyesre, úgy vezetőkre, mind vezetettek, nemcsak minden cselekedetért, de minden mulasztásáért is.

Pártszempontok irányítanak minden kérdést. A pártok súlyát pedig a listáikra leadott golyócskák száma szerint mérlegelik.

Községi és városi képviseletek, megyei és törvényhatósági bizottságok, ipari, kereskedelmi és munkásképviseletek, iskolaszéki és adókövető bizottságok, szóval minden közéleti és magánérdekeinket oly közelről érintő szervezetek tagjait az urnába dobott golyók aránya szerint állítják majd össze. Ezért önmagával és családjával szemben tartozó kötelessége minden magyarnak, szavazatát az együttes radikális-magyar lista urnájába dobni, ezért követ el végzetes mulasztást minden magyar, aki megbocsájtathatlan kényelemszeretettől, avagy közönyből távol marad a szavazástól.

Valamikor a közélet kérdéseivel, a politika problémáival való foglalkozás lehetett szórakoztató kedvtelés, mulatságos sportüzés. Sem a felelősség, sem a munka terhe nem oszlott oly sokfelé. A polgártárs vagy kormányparti érdekű, vagy ellenzéki érzelmű volt és ezzel meg is volt adva minden helyzet kulcsa. A kormány-párti vakon követte és égis magasztalta a kormányhatalom legvégzetesebb, legnéprontóbb rendelkezéseit is, míg az ellenzéki a sárka földig rántotta le olykor a kormány legüdvösebb kezdeményezéseit. Ekkoriban felelősség és munka csakugyan csakis a vezetők és irányítók legszűkebb körére szorított — a nép nagy zöme előre kijelölt állásfoglalása szerint üzte kised politikai kedvteléseit — komoly munka nélkül, de egyben felelősség nélkül is.

De ma az általános és titkos szavazati joggal szorosan egybekapcsolódik az általános munka és felelősség vállalás terhe is.

Ma, amikor már nem a felső tizezrek, hanem az általános szavazati jog birtokában a legszélesebb, a legmélyebb néprétegek tömegei döntenek el a kormányok és államok politikai sorsát, ma minden egyesnek a családjával, gyermekei jövőjével, maga magával szemben is legelembb kötelessége, hogy ország ügyeivel komolyan foglalkozzék. Kötelessége mindenkinek, hogy szavazati jogát gyakorolja, hogy golyóját az urnába vesse s ezzel beleszóljon a köz ügyeibe és vállalja a felelősségviselelésből is az arányos részét.

A felsőbánsági kerületben a hetes számú urna a magyar-párté!
Ide szavazzatok szeptember hó 11-én.

Hol szavaz Becskerek városa.

Tizenkét választóhelyiségben szavaz a becskerei polgárság.

Holnap, vasárnap lesznek országos szerte az országgyűlési választások.

A becskerei választókerületben tíz párt küzd hét mandátumért. A magyar- és radikális-párt közös urnája mindenütt sorrendben a hetedik. Az urnákon krétával írott betűk jelzik a számot, a jelöltek névsora pedig vörös papíron van nyomva. Az urnaőrök hangosan mondják Nincsi és Várady nevét. Mindenki megfontoltan és higgadtan szavazzon és csak akkor ejtse el a golyóját, ha meggyőződött arról, hogy az urna tényleg azé a párté, amelyre szavazni akar.

A becskerei szavazóhelyiségek a következők:

A Bogorodicsina (Boldogasszony) uccai óvoda. Választási elnök dr. Vászity Andrija ügyvéd. A magyar-párt urnaőrei: Dániel György és Grollshammer Béla.

A magyar uccai iskola. Választási elnök dr. Grcsity Pája ügyvéd. A magyar-párt urnaőrei: Szántó An-s Hektor Mihály.

nulicai óvoda (Váraljai utca) Választási elnök dr. Zsupánszki Ivó. A magyar-párt és a radikális-párt urnaőrei: Mezei Lajos és Angyelov Zsiva.

Gimnázium. Választási elnök dr. Jaksity Zsárkó ügyvéd. A magyar- és a radikális-párt urnaőrei: Rubin Ármánd és Rakity Mita.

Gradnucikai iskola (Gruncsity). Választási elnök dr. Mijajev Luka ügyvéd. A magyar- és a radikális-párt urnaőrei: Kárasz György és Grujin Jovica.

Gradnucikai Bugarszki-féle iskola. Választási elnök: dr. Mihajlovity Jován ügyvéd. Urnaőreink: Reljin Ljuba és Grujin Sztéva.

Zmaj-Jovana (Mária Terézia) uccai óvoda. Választási elnök dr. Pavlovity Gyóka ügyvéd. A magyar-párt és a radikális-párt urnaőrei: Hirschenberger Endre és Vukov Péra.

Városháza. Választási elnök dr. Radoszav Szteván ügyvéd. A magyar-párt és a radikális-párt urnaőrei: Liptay Dezső és Tabacski Zsiva.

Jurancics uccai iskola. Választási elnök dr. Petrovity Dragutin ügyvéd. Urnaőreink: Bobek György és Isztrát Zsiva.

Opova (Temesvári uccai óvoda). Választási elnök dr. Setyerov Vlada ügyvéd. Urnaőreink: Gardinovácski Vojin és Manojlov Jovica.

Arnold-féle (Buza téri) vendéglő. Választási elnök dr. Djermekov Dusan ügyvéd. Urnaőreink: Csányi Lajos és Gardinovácski Sztéva.

Pasityeva (Tomaseváci) uccai iskola. Választási elnök dr. Dimitrijevit Milivoj kir. közjegyző. Urnaőreink Prodanov Bránkó és Kozlovácski Veljko.

A szavazás reggel hét órakor kezdődik és megszakítás nélkül este hatig tart.

A magyar-párt urnája a

7.

A demokrata miniszterek kötelezték magukat arra, hogy kilépnek Davidovity pártjából.

Noviszád, szept. 10. Eszerint

A Zasztava, amely tudvaleg most a Pasity-frakció kezében van, tegnapi számában egy szenzációs hirt közöl, amelyet állítólag Vukicscevit miniszterelnök legbizalmasabb környezetének mondott volna.

a miniszterelnök kijelentette, Davidovity legutolsó beszédével kapcsolatban, hogy kezében vannak a demokrata miniszterek kötelezvényei, amelyeket nyilvánosságra fog hozni. A nyilatkozatok

szerint a demokrata minisztereknek ki kell lépniük a demokrata-pártból, minthogy a kormány mai formájában való megalakulásának végcélja egy új közös párt megalakítása.

Magyar ipari munkás, magyar földmives, magyar kereskedő, magyar iparos, magyar intellektuel a

7.

urnába szavaz, az összmagyarságot képviselő magyar-pártra!

Nincsi és Várady a becskerei járásban.

Véget értek a népgyűlések és a pártkonferenciák.

Utolsó üzenet a választókhöz...

Becskekerek, szept. 10.

Nincsi Momcsiló dr. volt külügyminiszter, felsőbánsági listavezető csütörtökön Jásatomityon (Módoson) járt, ahol Serb főszolgabírnál szállott meg. Nincsi bevárta Várady Imre dr. képviselőjelölt beérkezését, majd együttesen résztvettek a népgyűlésen, amelyen szép számu hallgatóság vett részt. Nincsi németül és szerbül, Várady pedig magyarul és németül ismertette programját. Jásatomityról Nincsiyevóra (Párdányra) utaztak, ahol ugyancsak kitűnően sikerült népgyűlést tartottak.

Legközelebbi állomáshelyük

Csesztereg

volt, ahol nagyszámu választó várta a radikális- és a magyar-párt vezéreit és mindvégig nagy figyelemmel hallgatták Nincsi Momcsiló és Várady Imre lendületes beszédeit. A tömeg többször szakította félbe tetszésnyilvánításaival a szónokok beszédét és percekig ünnepelte Nincsi listavezetőt és Várady Imre képviselőjelöltet, a magyar-párt népszerű, nagyrabecsült vezéréit.

A mindvégig lelkes hangulatban lefolyt cseszteregi népgyűlés után Nincsi és Várady

Novacrnjára

ment, ahol Nincsi a szerbek, Várady pedig a magyarok népgyűlésén vett részt. Váradyt nagy érdeklődéssel hallgatták a derék crnjai magyarok és percekig tartó éljenzéssel helyeselték, amikor a képviselőjelölt jövőbeni programját ismertette.

Novacrnja után

Hetinen

volt sikeres népgyűlés, amelyen ugyancsak Nincsi és Várady beszélt.

Nincsi Momcsiló Várady meghívására a becskerei járásban is több népgyűlésen vett részt. Így Várady támogatására

Szrpszkiitebeire

utazott, ahol igen látogatott népgyűlésen ismertette jövőbeni munkás-

ságát és felhívta a szrpszkiitebeji szavazópolgárokat az együttes radikális-magyar lista támogatására. Ugyancsak népgyűlés volt

Noviitebejen,

amelyen Várady Imre beszélt a magyar-párt választóihoz és hangulatos beszédben figyelmeztette őket a magyar kötelességre, hogy a sorsdöntő szeptember 11-ikén őrizzék meg a magyarság egységét és szavazzanak a magyar- és radikális-párt együttes urnájába, amelynek száma sorrendben a hetedik.

Innen a kettős

Torákra

utaztak a radikális- és a magyar-párt vezérei, ahol Nincsi és Várady beszélt a választókhöz.

A népgyűlések sorát

Begejszvetidjurádon

zárták be, ahol ugyancsak sikerült népgyűlés volt Nincsi és Várady részvételével.

A népgyűléseken kívül pártkonferenciák is voltak. Így Várady Imre pártértekezletet tartott

Écskán

innen pedig Lukinoszelóra utazott, ahol szintén pártkonferencián vett részt. A délután folyamán értekezlet volt

Mihajlovón

(Magyarszentmihályon), hol a munkanap dacára szép számu hallgatóság hallgatta áhitattal a magyar vezér szavát.

Tóth Ferenc és Dániel Ádám vezetőségi tagok

Banatszkidvoron

és Banatszkidusanovácson jártak és lelkes beszédekben hívták fel a magyarságot a magyar-párt támogatására.

A népgyűlések és pártkonferenciák ideje lejárt, a vezér már nem látogathat el a községekbe, ahol holnap a szavazóurnák elé járulnak a választók. Innen a központból a magyar-párt csak a nyomtatott betűn át figyelmeztetheti a magyar szavazópolgárokat, hogy akkor, a

mikor a szavazógolyót a kezükbe kapják, gondolják meg, hogy a magyar sorsot tartják a kezükben. Tőlük függ a szebb jövő és a jobb holnap! Abban a reményben, hogy magyar testvéreink nem lesznek fajárlók és egységesen a magyar-pártra szavaznak, küldjük magyar testvéri üdvözlőnk.

A megyei és jegyzői nyugdíjak kifizetése.

Hogyan kell kiállítani a nyugtákat.

Becskekerek, szept. 10.

A vármegyei nyugdíjasok és nyugdíjas jegyzők tegnap délelőtt 9 órakor az anyakönyvi hivatalban megbeszélést tartottak, amelyen a beográdi oblaszt (tartomány) által kibocsájtott F. M. 866—1927. számú rendeletének másolata valamennyinek ki lett osztva.

Rajity Tima városi tanácsnok közölte a jelenvolt nyugdíjasokkal, hogy ezen rendelet szerint, a jövőben minden hónapban csatolniuk kell a nyugtához az ugyanazon pénztárból nyugdíjat élvező három egyén aláírásával ellátott, 10 rovatl bíró prijavát és a nyugtákon hivatalosan kell igazoltatni, hogy életben vannak, itt laknak, milyen ucca és házszám alatt, nincsenek állami, vagy ezzel egyenragu közszolgálatban. Az özvegyek ezeken kívül tartoznak igazoltatni azt is, hogy nem mentek újból férjhez és erkölcsi tekintetben kifogástalanok. A törvényes származásu kiskoru gyermekek családi pótlékának kiutalásához a helyi hatóság által igazoltatni kell, hogy a kiskoru az édesanyjával egy háztartásban él, ellátásáról az anya megfelelően gondoskodik (ha rendes tanuló, akkor, hogy eredményesen tanul) és esetleg, hogy a gyermek testi és szellemi fogyatkozása folytán önálló ellátására képtelen, továbbá, hogy nem élvez ösztöndíjat vagy segélyt.

Közölte velük azt is, hogy miután ezen helyhatósági igazolást a nyugta hátlapján kell eszközölni, köteles minden nyugdíjas a saját viszonyainak megfelelő záradékot a nyugtára rávezetni s azt megerősítés és aláírás végett a városi rendőrfőkapitányságnál bemutatni. A jelenvoltak felkérték Rajity Tima tanácsnokot, hogy állítson össze megfelelő záradék-min*át s azt a Pleitz-nyomdával nyomassa rá a nyugtákra, mire az meg is történt s a cég már a mai naptól kezdve árusítja a megfelelő záradékkal ellátott nyugtáblankettákat.

Többen a jelenlevők közül elégedetlenségüknek adtak kifejezést, hogy az általuk a keserves filléreikkel megalapított alaphól csak ilyen nehézségekkel juthatnak a nyugdíjaikhoz; de a hivatalos személyek csak azzal nyugtathatták meg őket, hogy nem sikerült a rendeletet visszavonatni s így azt végre kell haj-

tani, hacsak nem akarják magukat kitenni annak a veszélynek, hogy nyugdíjuk folyósítása elmarad.

A magunk részéről csak sajnálatunknak adhatunk kifejezést, hogy a mi agg, özvegy és sok ezer megéltetési gonddal küzdő nyugdíjasaink napok és fáradozások feláldozásá-csak hozzájutni az őket jogosan megval, ugyszólván könyörögve tudnak illető csekély nyugdíjaikhoz. Hiszen az állami, vasuti és postai nyugdíjasoknak — akiknek szintén nem rózsás a helyzetük — nem kell az egyszer már megállapított nyug-

díjaik felvételéért ezen kálváriákat megjárni.

Az államiaknál elegendő félévénként csupán két nyugdíjassal aláíratott prijava és a nyugta, melyen hatóságilag csak az van igazolva, hogy az illető él és itt lakik.

A magyar-párt a maga részéről minden lehetőet meg fog tenni, hogy a bonyolult rendszert egyszerűsítse és hogy a jövőben a nyugdíjakat, az ígéretnek megfelelően, pontosan minden hónap elején folyósítsák.

Szombaton és vasárnap egész nap nyitva a választási főiroda.

Az első napon háromszázharom szavazó vette igénybe a választási főirodát.

Beeskerek, szept. 10.

A magyar-párt lázas előkészületeket tesz, hogy a magyar választók részvételét a választásokon megkönnyítse. A választási főiroda, a mely a Torontál szerkesztőségében (Obilityeva, Zápolya ucca 5-ös sz. alatt, telefon 281.) van, már pénteken megnyitott és a nagy érdeklődésre, valamint a magyar-párti választók nagy számára vall, hogy

az első napon 241 választó és 62 bizalmi vette igénybe a központi választási irodát.

Szombaton egész nap, reggel 8-tól este kilencig a választók rendelkezésére áll a választási főiroda. Eredetileg este nyolc órára terveztük a zárórárt, a késő este munkából hazatérő magyar választóink érdekében azonban kilencig tartjuk nyitva a választási irodát, hogy mindenkinek megadhassuk a kívánt utmutatást. Déli szünet nincs, a választási iroda állandó szolgálatot tart és így reggel nyolctól este kilencig állandóan a felek rendelkezésére áll.

Senki se találja magát megsértettnek vagy mellőzöttnek, ha szavazó-

lapját nem kapta meg. A magyar-párt 2400 szavazólapot kézbesített és 2400 választólap közül bizony eiveszhet egyik-másik kartonlap. Mi minden választónkat nyilvántartjuk és örömmel üdvözljük azokat sorainkban, akik hibánkon kívül nem jutottak a szavazócédulához. A választási főirodát éppen azért szerveztük meg, hogy azoknak, akik kartonlapjaikat nem kapták meg, megmondhassuk, van-e szavazati joguk és milyen szám alatt vannak bevezetve a választási névjegyzékbe.

Vannak olyan kicsinyes emberek is, akik azt mondják: Ha nem kapok cédulát, nem is megyek el szavazni!

Lelkes magyar ember és öntudatos polgár így nem beszélhet. A Fő-tértől néhány lépéssnyire van a szerkesztőség, ahol mindenki megtudhatja, van-e szavazati joga és hol gyakorolhatja.

Vasárnap reggel hét órától van nyitva a választási főiroda és szintén megszokották nélkül működik. Telefonon is szívesen adunk felvilágosítást, a telefonszámunk 281.

Makszimovity beográdi és szerémségi mandátuma veszélyben forog — állítja az ellenzék.

Beograd, szept. 10.

Egy nap választja el még az országot a választásoktól. Az agitáció zajosabb eszköze, a népgyűlés már ilyenkor törvényileg nincs megengedve és így a pártok harcikedve a mindenféle röpiratok, falragaszok, kiáltványokban merül ki.

A fővárosban a küzdelem a két legnagyobb párt, a demokraták és a radikálisok között fog eldőlni és így természetes, hogy az ő röpcédulá-harcuk a legvehemensőbb. De míg a radikális-párt igen éles hangon támad neki a demokratáknak, a demokraták kiáltványai nem foglalkoznak a radikális-párttal. A radikális plakát azt állítja, hogy aki Davidovity pártjára szavaz, egyúttal Dukanać ügyvédre is adja le a szavazatát, akit a „provizionista” melléknéven ismer a néphumor. Arra a Dukanaćra — mondja a falragasz — aki mindenféle meg nem engedett ügyeket járt ki proviziók fejében és akinek a zágrebi takarékpénztárban huszonkét millió dinár betétje van.

A demokrata röpcédulák nem támadják a radikálisokat. Azt mondják, hogy a demokrata-párt az ország érdekét jelenti, mert le akarja

győzni a korrupciót és helyre akarja állítani a törvénytisztelést és a jogrendet.

Ellenzéki körökben az a vélemény alakult ki, hogy Makszimovity Bórsa mandátuma Beogradban nagyon kétséges. Tegnap ugyanis olyan hírek terjedtek el, hogy a radikálisok egy jó része tartózkodni fog a választásoktól. Ha pedig ez a hír megfelel a valóságnak, úgy a Makszimovity-féle mandátum vízbe esett.

Ugyanazon hírforrás szerint Makszimovity szerémségi mandátuma is nagyon gyöngye lábán áll. Politikai körökben nem tartják kizártnak, hogy mindkét helyen kibukik a volt belügyminiszter.

Ezt a lehetőséget látszik bizonyítani az a tény is, hogy Vukicsevity miniszterelnök, aki tegnapelőtt Makszimovityt a Szerémséget járta, tegnap Beogradba visszatérve, valóságos menekült a hírlapírók elől, akiknek nem akart nyilatkozni szerémségi útjáról.

Egyetlen szavazat döntő lehet, azért mindenki szavazzon, akiben polgári öntudat él. A mienk a hetedik urna.

Egészség és boldogság

mindenütt, hol minden napos fogápolószert a

SARG

KALODONT

Összeesküvést lepleztek le, amely Kemal pasa ellen irányult.

Konstantinápoly, szept. 10.

A hatóságok egy messze elágazó összeesküvést fedeztek föl, amelynek célja Kemal pasa meggyilkolása lett volna.

Az összeesküvők föl akarták robbantani a Konstantinápoly—angórai vonatot, amellyel Kemal pasa utazni készült. A rendőrség nagyon sok egyént letartóztatott, aki az összeesküvésben állítólag részt vett.

Milyenek a választási kilátások a Felsőbánságban.

A magyar-párt és a radikális-párt a legutóbbi választáson több szavazatot kapott, mint az összes többi pártok együttvéve.

Beeskerek, szept. 10.

Szeptember 11-ikén, vagyis holnap, vasárnap tartják meg az egész országban az országgyűlési választásokat. Helyi politikai körökben, de a lakosság széles rétegében is nagy érdeklődéssel várják a választások kimenetelét. Különösen a magyar-párt iránt nyilvánul meg nagy érdeklődés, amely mindenütt lényegesen megerősödve megy a választási küzdelembe. A legutóbbi választások óta igen sok választót vettek fel pótlólag a választói névjegyzékekbe, úgyhogy a szavazók megnagyobbodott tábora minden bizonyonnyal az eddiginél több szavazatot fog leadni.

A beeskereki választókerületben tíz párt küzd a hét felsőbánsági mandátumért. Eddig a hét mandátum úgy oszlott meg, hogy a radikális-pártnak négy, a földmives-pártnak egy, a demokrata-pártnak egy, a német-pártnak pedig ugyancsak egy mandátuma volt. A magyar-párt a mostani választásokra

is a radikális-párttal kötött paktumot és az egész választókerületben sorrendben a hetes (7) számú urnát kapta.

Beeskereken a januári tartományi választások alkalmával

a magyar és radikális-párt együttesen 1916,

a szocialista-párt 256,

a földmives- és német-párt 725,

a független demokrata- és demokrata-párt együttesen 860 szavazatot kapott.

A magyar-párt és a radikális-párt együttesen több szavazatot kapott, mint az összes többi pártok együttvéve. A magyar-párt előreláthatólag az eddiginél több szavazatot fog kapni, a radikális-párt vezetőinek nyilatkozata szerint az ő tábora is megnagyobbodott, ha a kombinációk helyesek, a két párt az egész vonalon fölényes győzelmet fog aratni.

Hasonló arányok voltak a beeskereki járásban is és a Beeskerek—kikindai választókerület minden járásában.

HIREK

Szeptember 11-ikén, vagyis holnap, vasárnap tesz bizonyoságot, minden polgári kötelességének tudatában lévő férfi arról, hogy kit akar képviselőjéül látni az új parlamentben. Aki a választás napján otthon marad, aki nem adja le a szavazatát, azt dokumentálja ezzel, hogy nem kíván résztvenni az ország sorsának iránti irántában és közömbös számára a saját és gyermekei sorsa. Az ilyen ember nem panaszkodhat, ha sérelmek érik, nem jajdulhat fel, ha jogtalansággal sújtják, akinek közömbös a jelenje, nem lehet rózsásabb a jövője sem. Minden magyar polgárnak kötelessége, hogy ezen a napon az urnák elé járuljon és szavazatával beleszóljon az ország törvényhozótestületének mikénti összeállításába. A magyarság sérelmei csak úgy találhatók orvoslásra, ha szószólói vannak a szkupstínában. Jogot, földet, iskolát akar a magyar-párt, azért dobja be mindenki a hetes (7) számú urnába a golyóját, hogy elősegítse a magyar-párt szociális programjának a megvalósulását.

Krauss Lili hangversenyére, a mely szeptember 24-ikén este fél 9 órakor lesz a Kaszinóban, jegyek előjegyezhetők Mangold L. könyvkereskedésében.

Magát becsüli meg, aki szeptember 11-ikén a hetes számú urnába dobja a szavazógolyóját.

Kraut képviselő ellen beszüntették az eljárást. A becskeréki királyi ügyészség, mint megirtuk, vádat emelt Kraft István dr. német-párti országgyűlési képviselő ellen, mert a Becskeréken megjelenő Neue Zeit egyik régebbi számában cikket írt, amelynek egyes kitételeiben államellenes izgatást látott az ügyészség fennforogni. Kraft dr. a vádra beadott beadványában kiemelte, hogy az inkriminált írás nem volt cikke, hanem parlamenti beszéde, amely az országgyűlésen hangzott el. Az ügyészség utólag megállapította, hogy a cikk valóban Kraft beszédének a hű beszámolója és csupán az ejtette tévedésbe az ügyészséget, hogy a tudósítás folytatás volt és nem tüntette fel, hogy a beszámoló Kraft parlamenti beszéde. Az ügyészség tegnap visszavonta a vádat és beszüntette Kraft ellen a további eljárást.

A saját sorsa megjavításán dolgozik, aki a hetedik urna érdekében agitál.

A Népszövetség palotáját magyar építész fogja felépíteni. A Népszövetség palotáját a közeljövőben fogják felépíteni tizenöt millió aranyfrank költséggel. Az építendő palotára háromszázötven pályaterv érkezett be, amelyek közül a zsűri, a mely angol és belga népszövetségi delegátusokból és Gení város képviselőiből áll, Vágó József budapesti műépítész tervét fogadta el.

A has teltsége, szívtáji fájdalmak és az emésztési nehézségek a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértudulások elensúlyozhatók. Gyomor- és bélspecialisták igazolják, hogy a **Ferenc József** vízzel, különösen az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál nagyon kedvező eredményeket érnek el.

Gyermekeink szebb jövője kívánja a szavazást. A hetedik urna a miénk.

Nem nősiülök. A szuboticei műkedvelők folyó hó 17-én és 18-án szombaton és vasárnap a Városi Színházban előadják Szenes Béla, a nemrégiben elhunyt író egyik legsikerültebb alkotását, a legutóbb Szubotican nagy sikerrel előadott „Nem nősiülök” című vígjátékát. Jegyek Balázs Andor főuccai üzletében már most előjegyezhetők.

A magyar-párt urnája a

7.

Aki a szavazástól tartózkodik, érdemtelen arra, hogy sorsa irányításában résztvegyen.

Letartóztatott röpiratterjesztők. A járatomityi (módosi) járásban ismeretlen egyének köztársasági röpiratokat terjesztettek, amelyekben a köztársasági állameszme mellett állásfoglalásra hívják fel a szavazókat. Érdekes, hogy köztársasági párt nincs is az országban, illetve nem lépett fel a mostani választásokon, mégis ismeretlen egyének jónak látták a választókat ilyen propagandával is megzavarni és megfélemlíteni. A főszolgabírószág rendelkezésre széleskörű nyomozást indítottak a röpiratterjesztők kézrekerítésére. Hír szerint máris több letartóztatás történt.

A község pénze. A melenci esendőrség tegnap letartóztatta Sztójin Gyura volt melenci községi bírót és Toskov Milán volt községi pénztárnokot, akiket tizenháromezer dinár elikkasztásával gyanúsítottak. A letartóztatottakat behozták a becskeréki ügyészség fogházába, ahonnan szabadlábra helyezték őket.

Ki tud róluk? A magyar-párt bizalmiférfiai ujjában a következő választók szavazólapját szolgáltatják vissza azzal a megjegyzéssel, hogy lakhelyüket nem sikerült kinyomozni: Az alant felsoroltakat kérjük, hogy szavazólapjuk átvétele végett jelentkezzenek a választási főirodában (a Torontál szerkesztőségében). A névsor a következő: Gagysa Jován, Galer József, Gotlieb Ferenc, Hermann Richárd, Iváncsics Rezső, Krémer Ferenc, Moler Andrija, Szalai Jenő, Szomorú József és Tóth Antal.

Bence Zoltán belépítész külföldi tanulmányutjáról visszaérkezett és a Bence Antal és fia műbutorgyár technikai vezetését újból átvette.

Csak az Első velikibecszeréki Temetkezési Intézet, Bence Antal és Fia Vel. Becskerek, ad kívánatra minden ravatalozáshoz igazi la békebeli minőségű stearingyertyát, melyek szagtalanul égnek, nem csöpögnek és nem görbülnek, ezáltal tűzveszélytelenek. Minden ott vásárolt D. 300.— felüli koporsóhoz helyben díjtalanul rendelkezésre bocsátunk nemcsak halottas kocsit, hanem 2 lovat is.

Diákotthon — nevelőintézet középiskolai tanulók számára nemzeti különbség nélkül, Szubotica város legszebb helyén, szakavatott tanári vezetés alatt. Jelentkezéseket elfogad Schläffer Mihály főgimnáziumi tanár, intézeti igazgató, Szubotica (Főgimnázium). — Kérjen prospectust!

A hetes számú urna. A magyar-párt nem rejti véka alá a szándékait. Akik a magyar jelöltre adják le szavazatukat, abba a táborba szegődnek, amely tiszta fegyverekkel jogért, földért, iskoláért küzd. Bizunk igazunk erejében, bizunk a magyarság fajszeretetében, hogy szeptember 11-ikén nem fogja vezéreit cserben hagyni. Segítsétek diadalra a magyar-párt tiszta eszméit és dobjátok be a golyót a hetedik (7) urnába!

Ügyvédi iroda áthelyezés. Dr. Mijajev Luka ügyvéd irodáját a Pariszka ucca 6. szám alatti sarokházba (szemben a postával, a Narodna Banka épülete mellett) helyezte át. Bejárat a Szlovenacska ucca felől.

Ügyes vásárlók a diákok! Megtudják találni a legjobb forrást. Könyveiket, író- és rajzeszközöket legszívesebben a „PRAVDA” könyv- és papírkereskedésben vásárolják.

Festéket, firniszt, lakkot legjobb schan festékkáruszaküzletben

Üdvözlét — 1050 méter magasságból Becskerekre. A Loibl-szoros 1050 méter magasságban van a tenger színe felett, kedvenc utja az autóturistáknak és színhelye nevezetes autóversenyeknek. Erről a kies helyről igen kellemes és jóleső üdvözlét kapott Berberszki Mita becskeréki garázstulajdonos, a Citroen-automobil bánáti képviselője. Egy hálás autósárló küldte az üdvözlét, amely így hangzik:

Krajnán keresztül száguldván, körülbelül 1500 kilométer hátraahagyása után, az 1050 méter magas Loibl-szorosból a legszívesebben üdvözlök:

Marok Ernő s k.
Marok István s k.

A soñör is hálás akart lenni Berberszkinék a kitünő Citroen-kocsijért s főnökének sorai alá a következő utóiratot tette:

1500 kilométert mentünk már s eddig mindössze egyetlenegy gumimidefektusunk volt!

Beller s. k.

A magyar-párt urnája a

7.

Meleghy A. Pál új modern temetkezési vállalata (Cara Dusana ucca 12.) legolcsóbban rendez temetkezéseket. Minden temetkezéshez díjtalanul ad díszes üveges gyász-kocsit.

Iskolázató szülők figyelmébe! A becskeréki gimnázium, leángimnázium, kereskedelmi akadémia, szerb és zárdai polgári iskolák, valamint a becskeréki és környéki elemi iskolák részére előírt tankönyvek megérkeztek és eredeti kiadói áron kaphatók. Az összes rajz- és írószerek, táskák, szíjak és minden egyéb iskolai, ugyisintén irodai felszerelési cikkek, mint tavaly, úgy ezidén is a legjobb minőségben, óriási választékban és a legolcsóbb áron a „PRAVDA” könyvzenemű- és papírkereskedésben, Veliki Becskerek, Városházépület.

Festék, lakk, firnisz legjobbak Prandellnél. Szaktudása 50 éves gyakorlat eredménye!

Zongoraoktatás!

Elsőrendű tanítás! Kitünő methodus oktatást ad a bécsi zeneakadémia volt tanítványa, 1757

KADA ARANKA

Felvilágosítás d. e. 9—11-ig és d. u. 2—5-ig Knez Miletina (Nicki) ucca 5. sz. alatt.

A megfiatalítás demokráciája.

Olcsóbbá teszik a mafomoperációkat. — Voronoff tanár érdekes nyilatkozata Bécsben

— Minek megöregedni? — kérdi Szergej Voronoff, a párizsi csodadoktor, a világ legnaivabb arkifejlesztésével, ha fekete mágiájának problémájáról kérdezősködnek — és miért kell fekete mágiáról beszélni?... Hisz a megfiatalítás egész természetes valami. Szinte érthetetlen, hogy az emberiség nem jött rá erre a titokra már pár ezer év előtt. Az Isten nemcsak azért teremtette a csimpánzt, hogy cirkszokban és állatseregletekben megbámuljuk, hanem hogy mirigyeit az ember rendelkezésére bocsássa. Csupán az átültetés a mi feladatunk.

— És mikép, — kérdi a látogató a megfiatalító magust, aki a szálló halljában rajongótól körülvevően sziesztázik — hogyan vált be a mirigyelmélet a gyakorlatban?

Voronoff esendesen mosolyog.

— Kérdezze meg — mondja — azt az ezer pácienset, aki már késem alatt volt. Mindegyik elérte második fiatalságát, de ez nem is az én érdemem. A tudomány már régóta foglalkozik ezzel a problémával. Eleinte preparátumokat csináltak, pirulákat és injekciókat adtak, de aztán rájöttek, hogy az élő mirigy mégis csak másképpen hat. Biztosan hallott már az én ventimigliai csimpánztelepepről. Itt szisztematikus csimpánztenyésztés folyik, mert azt akarom elérni, hogy az cítőanyag olcsó legyen és nemcsak a gazdagok fiatalíthassák meg magukat. Demokratizálni kell a megfiatalítást. Ezért utazom be egész Európát. Itt Bécsben nem rendelék és nem operálok, hanem meg akarom az összes országok orvosait tanítani módszeremre. Azt akarom, hogy rövidesen ezer Voronoff fiatalítson a világon. Novemberben különben visszajövök Bécsbe, hogy az egyetemen előadást tartsak. A teóriám azt hiszem eléggé ismerik. Csak azt akarom megjegyezni, hogy pácienseim nemcsak testileg, hanem szellemileg is megfiatalodnak. Hetven éves aggokból negyven éves tetterős emberek lesznek, akiknek alkotókedvük és fantáziájuk új életre kél és ismét van kedvük élni. Mert hiszen ugyebár — fejezi be Voronoff — csak egy jó van a földön és ez a fiatalság.

Zongora,

harmónium, pedálhárfa és finom mesterhegedűk stb. raktára. Részletfizetésre is.

Speciális hegedű- és zongorajavító műhely.

Lenhardt Antal
Velikibecszerék. 1284

A t. közönség figyelmébe!

Tisztelt vevőimemet ezúton értesítem, hogy a közelgő főszezon előtt mindennemű

szücs- és szőrmamunkát

precízen és a legolcsóbb áron készítenek. Ugyisintén raktáron tartok egyes szőrmérukat és kész bőveket, amit nálam a rendes napiárnál jóval olcsóbban szerezhet be. A n. é. közönség szives pártfogását kéri, tisztelettel **BERKOVICS JENŐ** szücs, Velikibecszerék, Vojvode Putnika (Alkotmány) u. 23.

Csevegés a humorról, mint jóteteményről.

„A valódi amerikai nem annyira a szájjával, mint inkább a szemével nevet” — írja Frank Crane egy eszébe és ebben a megállapításban yaskos köteteknél pregnansabban benne van az amerikai humor lényege. Mert így nevetett és nevette a nagy Mark Twain, az amerikai humor klasszikus mestere, aki az élet esetlegességeit és fonákosságait mély szarkazmussal, szinte tragikusan ható magasból nézéssei gyűjtötte össze és írta le.

Lincoln Ábrahám, a szabadságharc nagy elnöke, mondta ezt a szellemes meghatározást: „A szivar egy olyan büdös növény, a melynek egyik végén tűz, a másik végén egy bolond van”.

Rendkívüli sikere van újabban egy Bölcsházánál író angol nyelvű lelkésznek, aki a biblia kenetes nyelvén gunyolja ki a modern élet ferdeségeit, félszégeit. A főtebb említett Frank Crane „A kövérek dicsérete” című humoreszkjében többek közt a következőket írja:

— Miért is nevetik ki tulajdonképpen a kövéreket? A kövérek az emberiség diszei, az optimizmus, a vidámság elhíjasodott forrásai. A kövérek akadályozzák meg, hogy az emberiség beleveessen a sivár unalomba. Vannak ugyan nevelés- és sovány emberek is, de mik volnának azok, ha nem nevetnének a kövéreken? A csupa csont-bőr emberek tulajdonképpen tekintik magukat, ők a világmegejavítók, a forradalmárok, a sufragettek. Evangéliumuk lényege, hogy minden létező csak rossz lehet. Lányok, fogadjátok meg a tanácsomat: választatok egy jól megtermett, erős, hatalmas fickót férjül, aki jól eszik és nincsnek lelkiismeretfurdalásai és kételyei. Végül pedig azt se felejtsetek el, hogyha csupa kövér ember élne, nem volna háborúság? Mert csak a soványok harcolnak.

A nagy amerikai lapokban állandó rovatai vannak a humornak. De a humor terén Amerika bizonyosan a filmben vezet. Chalpin talán nem kell bemutatni olvasóinknak, hasonlíthatatlanul tökéletes, aki például az Aranylázban tragikus hős volt és bohóc, az emberi öröm és fájdalom minden megnyilvánulásának művészi kifejezője, akinek már megjelenése is kacagásra gerjeszt.

Az amerikai nem az a tipikus dollárhajszoló nemzet, ahogyan az átlageurópai képzeletében él. Természetes naivsága a vidámság gazdag termőtalaja. És intézményekkel is küzd a hiábavaló elcsüggedés ellen. Hivatalokban, a közuti és földalatti vasutállomásain, pénztáraknál, vendéglőkben, sőt még a börzén is ott függ a figyelmeztető tábla ezzel a fejrattal: „Keep smiling!”

Tartsd meg vidámságodat! Ne foszd meg magad a nevetés jótetemenyétől! Maradj vig! — így lehetne fordítani azt a két szót. Csak olyan nemzet jelszava lehet ez, a mely tele van egészséggel és élet-erővel.

Végezetül pedig ideírjuk Mark Twain egy jellemző humoros esetét:

A nagy író egy ízben végighallgatta egy lelkész prédikációját és így gratulált a szónoknak:

— Gyönyörű volt, tiszteletes uram, de egy nagy baja van a beszédnek. Nekem van otthon egy könyvem, amelyben ennek a be-

szédnek minden egyes szava benne van.

A lelkész sértődötten tiltakozott a gyanúsítás ellen, mintha ő beszédét bárhol is plagizálta volna, mire Mark Twain kijelentette, hogy azonnal hazamegy és elküldi a könyvet. A türelmetlenül várakozó lelkész pedig meg is kapta — az angol-francia szótárt.

Tartásdíj jár az elvált férjnek — Amerikában.

Érdekes mozgalom indult meg az amerikai nők között a férj tartásdíj ellen.

A válópörök terén Amerika kétségen kívül vezet minden más országgal szemben, bár utóbbi esztendőben a gazdag amerikaiak ugyan-csak sok dolgot adnak a párizsi bíróságoknak, egyrészt, mivel a francia fővárosban sokkal könnyebb a válás, mint bárhol az egész Unióban, másrészt, ugyan hol lehetne kellemesebben eltölteni azt a pár hetet máshol, mint „gav Pa-rey”-ben, ahogy az amerikai „sleng” a világ fővárosát nevezi.

Amerika mind a 48 államában más és másként rendelkezik a törvény a válásokkal illetőleg és egyik helyen könnyebb, másik államban, ahol még szigorú, puritán felfogás uralkodik, nehezebb vagy szinte a lehetetlenséggel határos a válás. Mindenesetre azonban egy dologban teljesen eredeti az amerikai rendszer, nevezetesen nem csupán nő, hanem a férfi is igényelhet tartásdíjat.

Bármennyire furcsán hangozzék is, de valójában úgy van, hogy rengeteg elvált asszony fizet ex-férjének tartásdíjat. Lehetetlenül lehetlenebb indokok alapján ítéli meg a bíró az „allimony”-t, amely ha csupán egyes számban kerülne kiízetésre, még csak valahogy elviselhető lenne. De minthogy a nagystílűségek hazájában a válás is nagyban megy, akad bizony akárhány aránylag fiatal menyecske, aki már a negyedik vagy ötödik férjjel kísérli megtalálni az igazi boldogságot, hasonlóan nem ritka az olyan férfi sem, aki öt-hatszor lépett oltár elé, kimondani a boldogító igent.

Szóval gyakori válásnál, az ügyvédi költségek kivételével még többszörösen fizetendő tartásdíj is igen kellemetlen dolog és ez érlelte meg sok Hymen láncait szétszakított egyénben a tömörülés gondolatát. Így jött létre a „Le a tartásdíjjal” nevű egyesület, mely az elmúlt napokban tartotta meg alakulását Csi-kágó egyik igen látogatott vendéglőjében.

Az alakuló ülésre nagy számmal vonultak fel a társadalom legkülönbözőbb rétegeinek mindkét nembeli tagjai. Előkelő társaságbeli hölgyektől kezdve mosónőkig és értelmiségi pályán működő férfiaktól a rakodó munkásig képviselve minden rendű és rangú társadalmi réteg. Az elnöki állásra legérdemesebb egyént, aki már régen és elkeseredetten harcol e szerinte, barbár szokás ellen, egyelőre sajnos, nem lehetett e tisztségre megválasztani, mivel jelenleg elvált férj tartásdíj nemfizetése miatt a börtönben ül, Illinois államnak ugyanis olyan szigorú törvényei vannak, hogyha a tartásdíj fizetésére kötelezett egyén, akárcsak egy részlettel is elmarad, a volt élettárs máris kérheti letartóztatását, amivel a nyájaskodó ex-házastársak gyakran élni is szoktak. Csak nemrégiben történt meg az a tragikomikus eset, hogy a 127-ik csikágói tüzérezred egyik éppen gyakorlatot vezető kapitányát, ütegtől vittek el a rendőrök a dutyiba, minthogy bőszt volt felesége egy pár napos fizetési késedelemért így állt bosszút. A katonaság itt ugyanis nem élvez immunitást a polgári hatóságok rendelkezéseivel szemben és így kiméletlenül hajtják végre a bírói parancsot, még a hadsereg által használt területeken, vagyis kaszárnyákon, erődökön belül is.

A gyűlésen elkeseredett beszédek hangoztak el a ma érvényben levő tartásdíj-törvény ellen. A szónokok egyike, akinek igen nagy tapasztalatai lehetnek a válások terén, számos példával világította meg, hogy a tartásdíjnak megítélése rendszerint két körülménytől függ. Nevezetesen az áldozat indolenciája az egyik ok, mert ha elmarad akár elfoglaltsága, akár más okból a tárgyalásról, úgy azt a másik fél könnyen kihasználhatja, másrészt függ egy ravasz, jó ügyvédől, aki tanukkal és körülmények preparálásával ki tudja harcolni a tartásdíj megítélését.

Nagy feltűnést keltett egy fiatal asszonyka felszólalása, aki karján apró gyermekével lépett a pódiumra és keservesen panaszkodta el „sors-társainak”, hogy ő, aki maga és két apró gyermeke részére nehéz munkával keresi meg a mindennapi kenyerét, kénytelen erős, egészséges, munkakerülő volt férjének, aki közben más nővel állt össze, heti 18 dollárt fizetni és így 30 dolláros heti keresetéből csupán 12 dollár marad maga és gyermekei számára.

A felszólalások eredménye az volt, hogy megalakítják a tartásdíj eltörlése ellen küzdő egyesületet, a

melynek elnökévé dr. A. Curtney fogorvost választották meg. És most az egyesület neves jogászok és megértő Illinois állambeli törvényhozók segítségével reméli, hogy megváltoztathatja a válási törvény eme „sötét, középkori” szakaszát.

Broj: ad. 1824/1927.

1794

Oglas.

Poglavarstvo opštine Skorenovca, sreza Kovin, na osnovu rešenja opštinskog predstavnitva br. 30/1927. raspisuje ofertalnu licitaciju za nabavku 66 šumskih hvatli prvoklasnih, suvih bukovih cepanica drva za gorivo. Pozivaju se reflektanti, da do 20. septembra ove godine podnesu opštinskom poglavarstvu a Skorenovcu propisane taksirane ponude sa oznakom „Ponuda na drvo za gorivo”.

Naknadno prispela ponude, kao i one, koje ne odgovaraju odzodbama zakona o državnom računovodstvu, neće se uzeti u obzir.

U Skorenovcu, 7. septembra 1927.

Opštinsko poglavarstvo.

„FESTÓ!”

ALEKSA BOŠKO szobafestő, címtáblafestő, azonkívül minden e szakmába vágó munkákat vállal legolcsóbb árban és pontos, tiszta munkát végez. Cim: Car Dusana (Váraljai) ucca 30. Bővebb érdeklődés végett még Amend Rudolf festőszaktisztában Korona szállóval szemben.

Kulacs és Spang

épület- és butorasztalosok elvállalják

mindennemű új butor készítését és tisztítását.

Kralja Petra trg 2. sz. az Andrez kalaposmester udvarában 1802

Accumulator-telepeket

hamut, régi rezet, cinket minden mennyiségben megvesz

„CALIN” 1681
k. d. Zagreb, Mandališina I.

Katarina község előjárósága

molnart

keres a községi malom részére, Diesel-motor kezelésében jártasak — előnyben részesülnek. —

Közelebbi felvilágosítást a község előjárósága ad. 1799

Kevesli üzleti forgalmát

- 1szerű a segítség:
- 2sértelenül nyer,
- 3szorosra emeli a forgalmát,
- 4szeres vevőköre lesz, ha
- 5letes hirdetésekkel
- 6hatós reklámot csinál
- 7ról hétre a „Torontál”-ban.

ÉRTESÍTÉS! Tisztelettel értesitem a n. 6. közönséget, hogy a Hajduk Veljkova (Mercy) ucca 15. számú házból a Szokolszki kej 4. sz. alatti Kovács-féle házba költöztem át (a törvényszéktől jobbra 4-ik ház, a Csókliget mellett), ahol mindennemű mázolásai munkálatokat 1179

u. m.: épület, butor, üzletberendezés, padlók, homlokzatok (faosád), rácszatok, gépek, falak mázolását, továbbá ércbezt, fa- és márványutántást, fényezést, zománcozást, bronzolást (ércszínezést), aranyozást stb., valamint oég- és címtáblák festését, felirásokat a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig szakszerűen és a legolcsóbb árban továbbra is vállalom. Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!

Szíves megbízásokat kér továbbra is
Damschütz Péter festő és mázó Velikibecskerek, Szokolszki kej 4. sz
Ugyanott egy tanonc felvétetik!

„SASA”-divatszalon

Velikibecskerek, Brigadira Risztitya (Aradaci) u. 30
(a „Hungária”-malommal szemben). 1801

Mielőtt őszi kalapszükségletét beszerezné, tekintse meg okvetlen a „Sasa”-szalon dusan felszerelt raktárát! Nemez- és bársonykalapok, legújabb divat szerint, 65 dinártól fölfele!
Nőifoltetek, a legutolsó szabásminta szerint, 25 dinártól fölfele!

Orient Bioskop

Vasárnap, szept. 11-én 3, 5, 7 és 9 órákor
Közkiánatra! Csak egy nap!

Zigotto bajban.

Vígjáték 6 felvonásban.

Jön! **BEREGI OSZKÁR.** Jön!

Hétfőn, szeptember 12-én 5, 7 és 9 órákor
Kedden, szeptember 13-án 5, 7 és 9 órákor

A maláji szüz.

Nagyhatású keleti dráma 6 felvonásban.
A főszerepben:

OLIVE BORDEN és EMMENT TLYN.

Élen odahaza szórakozunk

de előbb elmegyünk GRÜNFELD ÁRMINHOZ (a nagyhid mellett), ahol a legmodernebb gramofonokat és lemezeket lehet vásárolni. Azonkívül varrógépek, kerékpárok, futballcipők, zseblámpák, bateriák, órák és ékszerek nagy választékban állandóan raktáron.

Állandó ingyenes himzűtanfolyam.

GRÜNFELD ÁRMIN Vel. Becskerek (a nagyhid mellett).

MEGHÍVÓ.

A „Dobrotvor” Kiházasítási, Temetkezési és Szülési Egyesület f. hó 18-án, vasárnap d. e. 9 órákor a „Korona”-szálló nagytermében 1773

KÖZGYŰLÉS

tarf, melyre kéretnek a tagok — saját érdekükben — minél nagyobb számban megjelenni. **A VEZETŐSÉG.**

Kyffhäuser-Technikum Frankenhausen

Németország. 115

Mérnökiskola gép- és automobil-építésre, elektrotechnika. Egyedüli külön osztály mezőgazdasági- és repülőtechnika részére.

Egy szoba-konyhás lakásomat

elcserélném egy szinte **egyszoba-konyhás lakással.** 1793

Somogyi ucca 29 sz.

Megvételre keresek jókarban lévő s azonnal beköltözhető, 2 szoba s konyhából **házzal**, lehetőleg a vasálló utátlomás közelében. Esetleg alkalmas olcsó ház-helyet is vennék. 1790

Ajánlatokat „Vasutas” jellegre a „Torontál” kiadóhivatala továbbítja.

CITROËN

automobil

1 évi részletfizetésre kapható!

1785

Az összes típusok és alkatrészek állandóan raktáron.

Mita Berberski
Veliki Becskerek.

Beogradszka (Écskai ucca 21 szám) alatt egy nagy antik konzul-

TÜKÖR

mezaikkal, különféle butorok és egy nagy mángorló 1797

eladó.

A „Vinograd” közelében, a kórház mögött, egy kis

lakóház eladó

nagyon olcsón, minden elfogadható áron. Azonnal beköltözhető. Bővebbet: **Szűszner Kalmánnal,**

Danicityeva (Kölcsey) u. 4. — 1792

Az iskolaév kezdetére

gyermekharisnyák, szvetterek, pulloverek, fehérneműek, mindennemű kézimunkák és kézimunkaanyagok, stb.

Népbank Rt. rövidárúosztálya

„Az arany kalapács”-hoz. 1847

Egy két holdas szőlőskert eladó!

A III. külkerületben, házakkal körülvéve és két uccára nyílik egy **két holdas szőlőskert**, melyben 1 hold **csemege-szőlővel** és 1 hold **gyümölcsfakkal** van beültetve, **egyben vagy parcellázva eladó.**

Cím: a „Torontál” kiadóhivatalában. 1798

Mindennemű faládát

ambalázs (szilva, tojás, cukor stb.-nek)

Šifboden-t, szobák padlózására

pontosan, izlésesen készít és szállít **D. D. VILHAR, Sušak.** Egy vagónnál kisebb megrendelést nem fogad el. — 1765

Gyermekeit ha beiratja

az iskolába, lássa el jól fehérneművel, harisnyával, zsebkendővel s az őszi szezon összes szükségleteivel.

Legolcsóbb és legelőnyösebb beszerzési forrás **Becskereken** 1656

Maxim Stein, 66 ucca, a Turul-cipőüzlet mellett.

Rud. Sack mezőgazdasági gépgyár

Az összes talajművelő eszközök, ugymint: **ekék, vetőgépek, kapaloekék, boronák, speciális traktorekék, dupla tárcsás boronák stb.,** valamint az összes alkatrészek.

Legújabb speciális komló- és szőlőművelőeszközök.

Gyári képviselőlet és lerakat:

Weigand & Co.

Subotica, Pajz Kujundzityeva u. 4.

Telefón: 4—47.

A tanulóifjúság részére

harisnyák, fehérneműk, zsebkendők, pulloverek, kötött mellények, nyakkendők nagy választékban legolcsóbban

Röhrich és Kracker-cégnél

Velikibecskerek, (Pányi palota) 1644

Autó-Chevrolet!

És csak a Chevrolet egyike a legjobb kocsinak, hosszú turákra nagyon alkalmas. Aki autót akar venni, előbb nézze meg az új típusu Chevroletet! Állandóan raktáron van: gummi, olaj, benzin, különféle autó alkatrészek. **Koosimosás.** A garázs éjjel-nappal nyitva. — Modernül berendezett javítóműhely. — 1664

Szteván Sztojín, Columbia-gsrázs, Kruszska u. 27.

Itt az őszi szezon!

Szőrmekabátját már most alakíttassa át vagy kiegészítessen ujját, mert most a munkadíj és a prém is olcsóbb! 1728

Legújabb divatlapjaim már megérkeztek!

HORVÁTH szücs, Veliki Becskerek, Car Dusana (Váraljai) ucca 1. (Gimpel-féle ház).

Lehetetlenség

nincsen, amiről személyesen meggyőződhetik, mert tényleg három dinárért aszuroz, egy dinárért endliz és legmodernebbül tamburiroz a

MODNI SZALON 1795

Szv. Szavszka (Szerbtemplom) u. 17.

III. külkerület 327. számú 1796

házzal

(a vasgyár mellett), mely áll 2 uccai szobából, előszobából, konyha és az összes mellékhelyiségekből, **ELADÓ.**

Vétel esetén azonnal beköltözhető. Bővebbet ugyanott a tulajdonosnál.

Kartellen kívül

könnyű motorbenzint

à 950 dinár,

nitrogéntrágyát

à 275 dinár

ajánl:

Lederer Dezső Sombor.

Bebizonyíthatólag 22 mázsa buzát termeltek holdanként vevőink, akik tavaly nitrogéntrágyát használtak. 1781

Szrpszkacrnja községben bérbeadó

egy üzleti ház

azonnal beköltözéssel, 4 lakószobával, terményraktárral, kotárkával, kocsmahelyiséggel, pince, istálló és mellékhelyiségekkel, valamint bevezetett telefontal együtt. 1770

Ajánlatok: „Jó pozíció” jelige alatt a „Torontál” kiadóhivatalába kéretnek

Keresek megvételre

80—120 HP félstabil

gőzgépet

tulhevitővel. 1786

Mita Berberski, V. Becskerek.

Eladó egy ház

(4 szoba, mellékhelyiség)

a Szave Tekelije ucca 6. szám alatt.

Beköltözhető azonnal, Bővebbet telefon 315. 1715

Mielőtt butorszükségletét és lakberendezési cikkeit beszerzi, tekintse meg vételkényyszer nélkül nagy választéku raktáramat

halószoba-, ebédlő- és konyhaberendezésekben

la, gőzölt keményfa, polituros **halószobák** csiszolt kristálytűkkel **már 5800 dináros árban.**

Meleghy A. Pál

butorraktára 1266

— **VELIKI BECSKEREK,** —
Car Dusana ucca 12. szám.

Masszív, tölgyfaebédlők kristályüvegezéssel és valódi búrszékekkel.

már 12.000 dináros árban.

Ottománok, ottománátvetők, plüštakarók, divánok és peddignádgarnitúrákban nagy választék!